

BEHIND THE SEAMS

Kdo?
Kde?
Kudy?
Kam?
PROČ?

Rozhlédněte se...

Realita vašeho oblečení.

Úvod a obsah

Milí čtenáři, vítáme vás u prvního vydání časopisu Behind the seams. V dnešním čísle se společně podíváme pod pokličku fast fashion průmyslu. Odhalíme, co se skrývá za výrobou oblečení, jak ovlivňuje naši planetu, a poslechneme si výpovědi dvou lidí stojících na opačných stranách nákupního průmyslu. Celá redakce vám přeje příjemné čtení.

1. Úvod a obsah
2. Decoded pojmy
- 3,4. Dopad na Zemi
5. Polyester vs ostatní materiály
6. Nelidské pracovní podmínky
7. Rozhovor s nakupujícím a prodávajícím
8. Jaký typ nakupujícího jsi?
9. Co dělat místo shánění rychlé módy
10. Jak nebýt basic
11. Osmisměrka
12. Kam na nákup?

Decoded pojmy

FASHION RECEIPT

POJMY SPOJENÉ S MÓDOU

ORDER #0035 FOR MAGAZINE
MONDAY, MAY 13, 2026

Fast fashion	01
Slow fashion	02
Overconsumption	03
Greenwashing	04
Thrifting	05
Upcycling	06
Microtrends	07

TOTAL: PLANET IMPACT ↑
ITEMS: 7 TRENDS
SUSTAINABILITY: LOW
FUTURE COST: HIGH

SEZNÁMENÍ S FAST FASHION

PŘEMÝŠLEJ, NEŽ KOUPIŠ.

01 levná móda, která se vyrábí v enormním množství bez ohledu na životní prostředí nebo pracovní podmínky zaměstnanců

02 udržitelná móda, která bere ohled na životní prostředí, kvalitu a férové pracovní podmínky vůči zaměstnancům

03 nakupování spousty oblečení, které nepotřebujeme

04 klamavá reklama kdy si firmy hrajou na to, že jsou ekologické když to tak není

05 nakupování oblečení z druhé ruky (Vinted, blešáky, Genesis)

06 upravování starého oblečení

07 krátkodobé trendy objevující se nejčastěji na tiktoku (labubu, cow print, dubai chocolate)

Dopad

V slow fashion hraje velkou roli převážně šetrnost k přírodě. Podporou udržitelných značek, které dávají přednost ekologickým materiálům a lokální výrobě, mohou nakupující přispět k výrazné pozitivní změně vůči životnímu prostředí. Tato touha a snaha po udržitelnosti napomáhá spoustu věcem obnovovat zdraví půdy, snižovat spotřebu vody a energie a minimalizovat uhlíkovou stopu.

Wear
Nature.
Not
Plastic.

IS THIS BRAND
SUSTAINABLE
OR NOT?

Slow fashion je také známý tím, že používá kvalitní zpravidla přírodní, recyklované nebo organické materiály. Například bambus, vlnu, konopí a spoustu dalšího. Také využívá recyklovanou bavlnu, která se vyrábí z textilního odpadu nebo recyklovaný polyester, který je například z PET lahví. Právě již zmíněný recyklovaný polyester je zejména přínosný pro naši planetu. A to i přesto, že má ve svém názvu slovo polyester. Jelikož se vyrábí z PET lahví nebo ze starého polyesterového oblečení, tak jeho výroba zabraňuje, aby tenhle odpad končil na skládce nebo v oceánech. Také na jeho výrobu je potřeba o dost méně materiálu než na nekvalitní materiály.

Podle švýcarského Federálního úřadu pro životní prostředí až o 59 % méně energie je potřeba k jeho výrobě. Věděli jste, že prodloužení životnosti oblečení o 9 měsíců dokáže snížit uhlíkovou, vodní i odpadní stopu až o 20-30%? Stačí k tomu jen oblečení nosit nadále bez toho, aniž byste ho vyhodili. Nejenom, že nebudete mít prázdnou peněženku, ale také budete pomáhat životnímu prostředí. Globální značky se také začali podílet na podpoře slow fashion. Například značka Converse přišla s nápadem plastových tenisek. Recykloval PET lahve, ze kterých vytvořil 100% recyklovaný polyesterový svršek a posadil ho na gumu všemi známými kotníkovými All Star. Tenisky jsou také doplněny názvem na boku tenisky

"Life is too short
to waste"

na Zemi

Odhaduje se, že celosvětový textilní průmysl vyprodukuje více než 92 milionů tun odpadu. **Ročně.** Toto číslo bude stále růst a růst a je možné že do roku 2030 vzroste až o 134 milionů tun. A tohle všechno jen kvůli fast fashion průmyslu. Výroba textilu může až za 20% znečištění vody kvůli barvení oblečení a finálním úpravám. Právě ono barvení je jedním z největších znečišťovatelů vody na světě. Během barvení se uvolňují toxické látky, které pak končí v řekách a v oceánech. To má za následek, že škodí vodním organismům a kontaminuje zdroje s pitnou vodou. Víte o tom, že na výrobu jednoho bavlněného trička se spotřebuje až 2700 litrů vody? Tohle množství vystačí člověku na 3 roky ukázkového pitného režimu. Na jedny džíny je to až 10 000 litrů. Celková produkce vyžaduje více než 93 miliard kubických metrů za jediný rok. Nejvíce vody se spotřebuje na tmavší barvy, hlavně na černou. Tyhle odstíny vyžadují více barvicích cyklů a následného praní, aby se odstranili přebytečná barviva.

Fast fashion má také na svědomí enormní produkci skleníkových plynů, které výrazně přispívají ke klimatické krizi. Dle některých zdrojů je módní průmysl zodpovědný zhruba za 10 % ročně vyprodukovaných emisí uhlíku (CO2). Což je mnohem více než u letectva a námořnictva dohromady na celém světě. A to už je co říct. Levná móda je známá tím, že používá nekvalitní materiály jako je například polyester. Polyester je v podstatě plast, a proto se na něj používají speciální láky a barviva, aby se plastická vlákna daly spojit dohromady. Nejznámější je karcinogen, který je dnešní době zakázán. Jeho stopy ale na oblečení můžeme nacházet dodnes. Což je veliký problém, jelikož karcinogen je známý svými rakovinotvornými účinky. V listopadu 2025 bylo podrobeno 26 produktů dětského oblečení z Temu, Sheinu a Aliexpressu důkladným testům, které odhalily, že až 7 produktů obsahovalo olovo, ftalátová změkčovadla a kadmium. Jedna z dětských bund obsahovala až 622 krát v větší množství ftalátového změkčovadla a o 3,6 krát více olova, než povoluje limit.

Opravdu stojí kousek oblečení za vaše zdraví?

Materiály které vydrží **VS** **polyester**

Mezi kvalitnější materiály patří například:

Bavlna zdroj: bavlník

Bavlna je jeden z vůbec nejpoužívanějších materiálů na světě. Mezi výhody bavlny patří to, že je na dotek jemná a příjemná, velice teplá, umí nasávat pot a je odolná při praní. Kvalitnější pevná bavlna může vydržet zhruba 2-5 let pravidelného používání. Bavlna má ale i své nevýhody, kterými jsou např. : může se srazit a protože dobře saje vodu, dlouho trvá než uschne.

Vlna zdroj: ovečky, kozy, alpaky, králíci

Vlna je dalším přírodním materiálem, který skvěle izoluje teplo, odolává zápachu, a dobře saje pot. Vlna je také tvarově i velice odolná, na rozdíl od bavlny se tolik nemačká a dobře drží tvar. Kvalitní vlna může vydržet zhruba 5-10 let. Mezi nevýhody vlny patří, že může kousat, může se lehce srazit a vyžaduje péči.

Kůže zdroj: hovězí, ovčí a vepřová kůže

Kůže patří mezi ty nejodolnější materiály. Kožené výrobky vydrží cca 10-20 let, některé i déle. Mezi výhody kůže patří : odolnost proti větru a opotřebení a výdrž. Mezi nevýhody patří : náročná údržba (mazání), vyšší cena, špatně snáší dlouhodobou vlhkost.

Jeden z nejméně kvalitních materiálů je:

Polyester

Polyester je syntetické vlákno, a je oblíbený zejména pro jeho nízkou cenu a lehkost. Mezi výhody polyesteru patří, že je odolný, dobře drží tvar a nenasakuje tolik vodu, takže rychle schne. Nevýhody jsou naopak to, že má horší prodyšnost, při praní uvolňuje mikroplasty*, neodolnost vůči vysokým teplotám.

*mikroplasty : jsou to miniaturní plastové částice, které se uvolňují při opotřebení polyesteru a mohou v sobě mít toxické látky. Jsou obsaženy v jezerech, řekách a oceánech (např. díky praní), z čehož se stává ekologický problém, protože se v přírodě hromadí a těžko se rozkládají.

NELIDSKÉ PRACOVNÍ PODMÍNKY

To, že jste unavení a znučení vaší prací, je v dnešní době normální. Ale pracujete v bezpečném prostředí, nebo máte normální plat? S největší pravděpodobností se za trikem, kterém máte na sobě, skrývá spousta tvrdé práce za mizernou cenu..

Pracovní doba

V Česku je většinou standartní pracovní doba 40 hodin týdně, což je 8 hodin denně. V čínských zákonech je to o 4 hodiny více, které by se neměli přetáhnout. To ale velké korporátní fast fashion značky jako Shein vůbec netrápí, jelikož většina zaměstnanců vypovídá, že pracují až 12 hodin denně. Jediná výjimka je neděle, kdy pracují o tři hodiny méně.

Plat

Zaměstnanci dostávají zaplacen za kus. To vede k tomu, že zaměstnanci pak pracují přes čas a bez přestávek (na které stejně většinou nemají nárok) aby toho stihli vyrobit co nejvíce. Plat také závisí na obtížnosti daného kusu. Například za jednoduché tričko dostanou vyplaceno 1,2 Juany = méně než 7 Kč. Tenhle plat málokdy stačí na pokrytí základních výdajů. Proto jsou pak zaměstnanci nuceni tlačit do práce i své vlastní děti.

Nebezpečí na pracovišti

Továrny, ve kterých probíhá výroba oblečení, fungují takzvaně na černo v běžných rezidenčních budovách, kde nerespektují bezpečnostní protokoly.

Také se zaměstnanci pohybují v enormním množství toxických látek. Bez žádných ochranných pomůcek.

Typický příklad, kdy oděvní průmysl selhal v otázce

bezpečnosti, je zhroucení budovy Rana Plaza v roce 2013. Rana Plaza byla osmipatrová budova v Bangladéšské Dháce, které se v dubnu 2013 zhroutila a zabila 1134 pracovníků a dalších víc, než dva tisíce zranila. V budově sídlilo několik oděvních řetězců jako Primark, Walmart, Benneton nebo Mango. V budově sídlilo i několik dalších obchodů a bank. Vedoucí si všimli prasklin na zdi a celkové nestability už den předtím, tak ihned obchody uzavřeli a zaměstnance poslali domů. Obchodní průmysl se ale tyhle red flags rozhodlo ignorovat. A zbytek příběhu už znáte. Tenhle incident se zapsal do dějin oděvního průmyslu jako ten nejtragičtější a poprvé si lidé uvědomili, co se za oblečením vyrobeno v takových korporátních značkách skrývá.

Dětská práce

I když většina lidí žije v přesvědčení, že dětská práce je mýtus, v chudších oblastech je to stále velký trend. V roce 2020 bylo podle světové organizace UNICEF do dětské práce zapojeno 160 milionů dětí, což je téměř každé desáté dítě na světě. I když jsou většinou základní školy zdarma, školní pomůcky taky něco stojí. Uniformy, učebnice, sešity. Tohle všechno rodiny s nízkými příjmy nemají šanci pokrýt. Tak radši pošlou své dítě do práce než do školy. A fast fashion průmysl je vítá s otevřenou náručí.

ROZHOVOR

S PRODÁVAJÍCÍM A KUPUJÍCÍM V SEKÁČI

Kupující >

Nakupuješ v second handech, nebo na Vintedu? Jaký máš na to názor?

Nakupuji jak v jednom, tak v druhém. Sice je špatné že se tam najdou i kousky z fast fashionu nebo jen v jedné velikosti, ale jsou i kousky, které se využít dají.

Jaký je tvůj názor na Shein, Temu atd.?

Dříve jsem sama na takových obchodech nakupovala, ale teď, když už vím co jsou zač, tak se tomu vyhýbám. Nepodporuji to.

Koupila sis někdy něco, jen protože jsi to viděla jako trend na soc. sítích?

Ano a později jsem toho litovala. Už se trendy nenechávám tolik ovlivnit.

Jak často nakupuješ nové oblečení?

Záleží na mnoha okolnostech. Když už fakt potřebuji, tak hledám kde a co koupit.

Co u tebe nejvíc ovlivňuje nákup? (ceny, kvalita, vzhled,...)

Asi tedy nejčastěji ceny a kvalita. Nemám za potřebí nosit na sobě tričko za stovky, pokud mi vydrží rozumnou dobu.

Nakupuješ ve fast fashion nebo slow fashion obchodech?

Obojí, ale snažím se rychle módu omezit co nejvíc to jde.

Prodáváčka >

Jak se k vám oblečení dostane? Jaký je průběh?

Protože jsme velká firma s mnoha prodejny, zboží pro nás třídí sklad a odesílá pravidelně jednou týdně zboží nové a my nazpět do skladu odesíláme část zboží, které se v uplynulém týdnu neprodalo. Zboží, které se dostane nejprve do skladu, pochází z výkupu od zákazníků, ale i z dovozu z jiných států. Sklad třídí v několika kategoriích a prodejny jsou třesnička na dortu. Dodáváme také pro další zpracování, např. firmě, která vyrábí potahy do aut atd.

Jaká věková kategorie u vás nejvíce nakupuje?

Nejvíce bych řekla 40-60 let, ale mladších zákazníků 20-40let je také velká část.

Co si myslíte o fast fashion?

Rychlou módu u nás prodáváme. V naší nabídce ji beru jako jiné oblečení jiných známých značek a nevidím, přestože kvalita materiálu i zpracování bývá horší. Jinak ale s výrobou textilu tímto způsobem vůbec nesouzním a nepodporuji. Přednost dám buď kouskům od mé kamarádky švadlenky nebo klidně ze second handu.

Nakupujete sama z druhé ruky nebo spíše nové oblečení od fast fashion značek?

Já osobně toto oblečení nové nekupuji. Nikdy nenakupuji na internetu (TEMU atd.) a nejsem nikde na těchto e.shopech registrovaná. Alespoň takto nepodporuji to, co se za levným zpracováním textilu skrývá. Dávám přednost kvalitě před kvantitou v mém šatníku.

JAKÝ TYP KUPUJÍCÍHO JSI?

1) CO DĚLÁŠ, KDYŽ VIDÍŠ NOVÝ TREND
NA SOCKÁCH?

- A. Hned ho potřebuju taky.
- B. Najdu si něco podobné, ale levněji nebo v sekáči.
- C. Trendy mě moc neberou.

2) JAK ČASTO NAKUPUJEŠ
OBLEČENÍ?

- A. Často, skoro každý den.
- B. Občas, když něco potřebuju.
- C. Málo, když už fakt musím.

3) CO JE PRO TEBE NEJDŮLEŽITĚJŠÍ?

- A. Cena a vzhled.
- B. Cena a kvalita.
- C. Kvalita a udržitelnost.

4) JAK ČASTO NOSÍŠ KUSY, KTERÉ MÁŠ
VE SKŘÍNI?

- A. Skoro vůbec, nakupuji pořád nové.
- B. Najde se pár kusů, co skoro nenosím.
- C. Vše nosím pořád.

5) CO DĚLÁŠ, KDYŽ SE TI NĚCO NELÍBÍ NEBO
TO NENOSÍŠ?

- A. Nechám to ležet ve skříni.
- B. Zkusím to prodat nebo darovat.
- C. Předělám to, nebo využiju to jinak.
(upcycling)

6) JAK REAGUJEŠ NA SLEVY TYPU „-70%“?

- A. Beru ihned, i když to nepotřebuji.
- B. Přemýšlím, jestli to využiju.
- C. Nenechám se nachytat.

VÝSLEDKY:

Nejvíce A.- TREND CHASER/OVERCONSUMER

● Tvá skříň závisí na trendech. Impulzivně nakupuješ věci, které dlouho nevyužiješ.

Nejvíce B.- BALANCED SHOPPER

● Máš zdravý přístup. Někdy podlehneš trendům, ale umíš přemýšlet nad tím, co kupuješ.

Nejvíce C.- SLOW FASHION MINDSET

● Nakupuješ vědomě, řešíš kvalitu i dopad na planetu. Tvoje kříň má smysl.

Od všeho něco- JSI MIX

● Je to úplně v pořádku, ale můžeš ještě něco měnit.

Co dělat místo shánění rychlé módy

1. Thrifting

Jednoduché řešení, pokud nechcete nosit basic oblečení. V second handech jsou většinou kousky staré i několik let, takže je malá pravděpodobnost, že byste potkali někoho se stejným kouskem oblečení na sobě. Originalita se nevylučuje.

2. Upcycling

Staré za nové. Máte doma starý náhrdelník, který už dávno vyšel z módy, ale korálky na něm se vám stále líbí? Rozstříhejte ho a vyrobte si z něj nový. To samé s oblečením. Z klasického trička si vyrobte nový topík. Kupujte barvu na textil a udělejte novou verzi starého kusu. Kreativitu se meze nekladou.

3. Improve your style

Najděte si styl, ve kterém se cítíte dobře a který se vám opravdu líbí. A pak už jenom svoje oblečení ladte do daného stylu. Nebudete se topit v zbytečném množství oblečení, ze kterého si můžete vybírat.

4. Podporujte lokální tvůrce

Většina lidí chodí spíše do řetězcových obchodů v nákupním centru nežli do toho schovaného obchůdku na rohu. Příště až si budete chtít koupit nové oblečení zamiřte právě tam. Zaručuji vám, že nějaký unikátní kousek tam 100 % najdete.

5. Swapujte

Vytrídte si šatník a s kamarády si zorganizujte takový menší swap. Získáte nové zajímavé oblečení a neutratíte přitom ani korunu.

6. DIY

Háčkováním nebo šitím nezískáte jen nový kus oblečení, ale i nový koníček. Háčkováním si můžete udělat vyloženě cokoliv. Sekně, top, šála... a mnohem víc. Šití či pletení? Několik kusů starých hader/oblečení a BOOM! Tolik jedinečných kousků.

aneb. jak nebýt basic

VELKÝ PROBLÉM GEN Z = BÝT BASIC.

KAŽDÝ CHCE BÝT ALTERNATIVNÍ NEBO SVÝM ZPŮSOBEM ZAJÍMAVÝ.

BOHUŽEL S DNEŠNÍ NABÍDKOU OBLEČENÍ TO NENÍ VŽDY ÚPLNĚ MOŽNÉ.

BUĎ V OBCHODECH PRODÁVAJÍ JEDNODUCHÉ, OBYČEJNÉ KOUSKY, ANEBO KDYŽ UŽ JSOU NĚJAKÝM ZPŮSOBEM ASPOŇ TROCHU ZAJÍMAVÉ, MÁ TO KAŽDÝ DRUHÝ ZDE JE NĚKOLIK TIPŮ, JAK Z BASIC OUTFITU UDELAT BADDIE OUTFIT.

1. NEHTY

MOŽNÁ BYSTE BYLI AŽ V ŠOKU KOLIK POZORNOSTI POUTAJÍ GELOVÉ NEBO AKRYLOVÉ NEHTY. I POUHÝ LAK DĚLÁ HODNĚ. POKUD NECHCETE UTRÁČET TUNY PENĚZ ZA NEHTAŘKU, ČERNÝ NEBO TMAVĚ ČERVENÝ LAK SE ZARUČENĚ HODÍ KE VŠEMU.

3. UNIQUE BASICS

JAK UŽ VYPOVÍDÁ SAMOTNÁ NÁZEV JEDINEČNÉ ZÁKLADNÍ KOUSKY. TOP S VÁZÁNÍM ZA KRKEM MÍSTO ŠPAGETOVÝMI RAMÍNKY ČI KLASICKÝ TOP S NEOBVYKLÝMI RUKÁVY. MAKE-UP? JEDNODUCHÉ, ALE DOKÁŽE PŘIVÉST POZORNOST.

5. HAIRSTYLES

HNED PO UMYTÍ JE NOSÍME ROZPUŠTĚNÉ, DRUHÝ DEN HALF UP, HALF DOWN A TŘETÍ DEN KDY UŽ JSOU VLASY TAK MASTNÉ, ŽE BY SE NA NICH DAL OSMAŽIT ŘÍZEK SI UDELÁME SLICK BACK. MÁME STRACH EXPERIMENTOVAT S NOVÝMI ÚČESY. PŘÍŠTĚ AŽ BUDETE MÍT BAD HAIR DAY SI RADŠI UDELEJTE BUBBLE BRAIDS MÍSTO SLICK BACKU.

2. SILONKY

ROLÁK, SUKNĚ A K TOMU SILONKY S KRAJKOVÝM NEBO KVĚTINOVÝM VZOREM. NEBO K ČERNÝM ŠATŮM ČERVENÉ SILONKY. 100% UPOUTÁTE POZORNOST.

4. ACCESSORIES

ŠPERKY. POKUD NECINKÁTE, KDYŽ JDETE PO ULICI, DĚLÁTE NĚCO ŠPATNĚ. TAŠKA, KTERÁ JE POMALU VĚTŠÍ NEŽ TY!

6. TEE OVER LONG SLEEVE

UŽ VÁS NEBAVÍ NOSIT POŘÁD TO JEDNO BÍLÉ TRIČKO S DLOUHÝM RUKÁVEM V ZIMĚ A ČERNÉ TRIKO S KRÁTKÝM V LÉTĚ? MÁM PRO VÁS PROSTÉ ŘEŠENÍ. JEDNODUŠE JE ZKOMBINUJTE. OBLEČTE SI TO BÍLÉ TRIKO S DLOUHÝM RUKÁVEM NA TO SI DEJTE ČERNÉ S KRÁTKÝM, DŽÍNY A PÁSEK. TADÁ! NON BASIC OUTFIT JE NA SVĚT.

FASHION

game

Zkuste najít sedm fashion pojmů ze strany 2 v této osmisměrce.

U	F	O	D	M	G	W	J	G	E	X	P	R	H	I
L	W	V	B	O	N	N	X	V	P	R	G	O	Y	B
Q	N	E	H	U	I	F	I	N	P	T	N	N	O	G
P	N	R	H	Q	H	G	S	T	W	Z	Q	U	C	Z
C	A	C	Z	S	S	B	R	X	F	I	J	I	O	G
A	J	O	T	J	A	I	B	X	J	I	T	V	N	D
J	U	N	O	B	W	C	C	Y	X	M	R	I	O	O
Z	P	S	E	U	N	O	M	W	S	J	L	H	K	I
C	E	U	D	N	E	R	T	O	R	C	I	M	T	S
Y	P	M	T	W	E	W	N	Y	Y	C	E	I	O	R
R	H	P	B	Y	R	B	M	C	T	U	K	E	T	H
W	Z	T	Z	O	G	R	P	E	X	V	E	K	E	Z
L	Q	I	O	C	K	U	W	M	E	C	N	S	J	E
S	L	O	W	F	A	S	H	I	O	N	P	Q	K	L
G	U	N	O	I	H	S	A	F	T	S	A	F	O	O

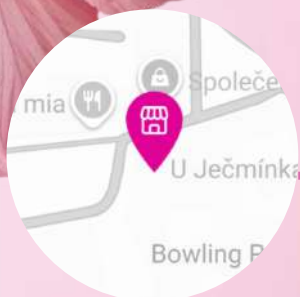
- Fast fashion
- Slow fashion
- Overconsumption
- Greenwashing

- Thrifting
- Upcycling
- Microtrends

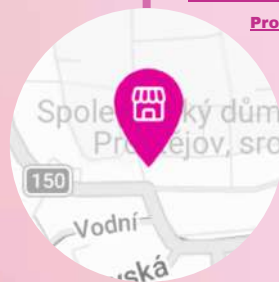

Genesis

Druhá šance oblečení=druhá šance planetě.

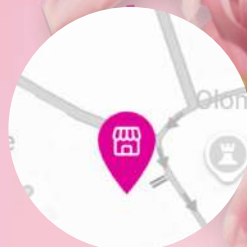
nám. Edmunda Husserla
1645/12, 796 01 Prostějov 1

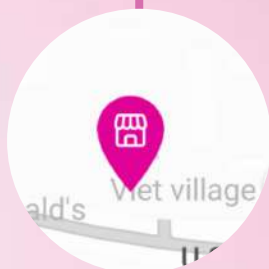
Žižkovo nám. 84/9, 796 01
Prostějov 1

Genesis Second Hand, Riegrova
00/10, 1 Olomouc 9

28. října 2, 779 00 Olomouc 9

Horní nám. 409/26, 779 00
Olomouc 9

náš tým:

GRAFIČKA-
VLADA COTAGA
REDAKTORKY-
VIKTORIE VITÁSKOVÁ
NATÁLIE MARTINČÍKOVÁ

KOORDINÁTOR-
ING. DANIELA ŠLÉZAROVÁ

Rejskova 2987/ 4, 796 01

Prostějov 1

Final price: the planet

